

ת"פ 8098/00 - זיאד אלעליון נגד מדינת ישראל/ המרכז לגביית קנסות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 8098-00 מדינת ישראל נ' אלעליון ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד סגן הנשיאה נתן זלוצ'ובר
המבקש	זיאד אלעליון
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל/ המרכז לגביית קנסות

החלטה

הסמכות לדון בבקשה לביטול תוספת הפיגורים מסורה לבית המשפט שגזר את דינו של המבקש והטיל עליו את חובת הפיצוי.

סעיף 5 לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות התשנ"ה- 1995 קובע:

"עובד המדינה שהוא עורך דין בעל ניסיון של שלוש שנים, שמינה שר המשפטים לעניין זה, רשאי לפטור חייב, על פי בקשתו, מתשלום תוספת פיגורים, כולה או חלקה, שהתוספה על פי דין לחוב כהגדרתו בסעיף 1, למעט לפי פסקה (6) להגדרת "חוב", אם שוכנע כי היו סיבות סבירות לאי תשלום החוב, כולו או חלקו, במועדו, או כי קיימות נסיבות אישיות מיוחדות של החייב המצדיקות פטור כאמור; ביקש החייב פריסה או דחייה של תשלום חוב אנב טיפול בבקשה לפטור מתשלום תוספת פיגורים, רשאי עובד המדינה האמור להורות על פריסת תשלום החוב או דחייתו".

סעיף 1(6) לחוק מתייחס לפיצוי שנקבע במסגרת הליך פלילי, כמשמעותו בסעיף 77 לחוק העונשין.

סעיף 77 (ג) לחוק העונשין מחיל את ההוראות החלות על "קנס" גם על גביית פיצוי. משכך, יש להחיל את סעיף 69 לחוק העונשין, העוסק בשאלת מתן הפטור מתוספת בגין "קנס", גם על "פיצוי".

פטור מתשלום התוספת

69. (א) בית המשפט או הרשם רשאים לפטור אדם, על פי בקשתו, מתשלום התוספת, כולה או מקצתה, אם שוכנעו שהיו סיבות סבירות לאי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע.

בהתאם לאמור, הסמכות לדון בבקשה לפטור מתשלום תוספת פיגורים בגין "פיצוי" מסורה לבית המשפט שגזר את דינו של המבקש ואשר הטיל עליו את חובת הפיצוי. (ראו לעניין זה ברע"א 8994/11 ויסאם חליל נ' מדינת ישראל).

כבר עתה יאמר, כי הפיצוי שנפסק לחובת המבקש, לרבות תוספת הפיגורים והריביות שהתווספו לו, נפסקו לזכותו של נפגע העבירה. משכך, היה על המבקש לצרפו כמשיב לבקשה ודי בכך כדי לדחות את בקשתו. אך, לאור העובדה, שלבקשת ביהמ"ש ובסיוע המשיבה, עמדתו של נפגע העבירה הובאה בתגובת המרכז לגביית קנסות, אדון בבקשה לגופה.

המדובר בפיצוי בסכום של 30,000 ₪ שהושת על המבקש **בשנת 2000 (!!!)**, בגין עבירות של סחיטות באיומים.

לא שוכנעתי, כי למבקש היו סיבות סבירות לאי תשלום הפיצוי במועד שנקבע. כמו כן, לא הציג המבקש טעם סביר לכך שהגיש בקשה זו כיום - כ- 23 שנים לאחר מועד התשלום שנקבע ומדוע עד היום לא שילם ולו את קרן החוב, חרף הפניות שנעשו אליו באמצעות המרכז לגביית קנסות ונקיטת ההליכים הרבים שנעשו מצד המרכז לגביית קנסות.

המבקש אף לא עשה כל מאמץ מצידו לשלם את כספי הפיצוי ורק "בזכות" הליך פשיטת הרגל שנקט המבקש התקבל במרכז סכום כולל של 12,489 ₪ שנזקפו תחילה לטובת תיק הפיצוי בהתאם להוראות סעיף 3 (ד) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ה-1995 וזאת הגם שנגד המבקש פתוחים 47 תיקים במרכז לגביית קנסות בסכום כולל של 246,780 ₪ לרבות תוספת פיגורים והוצאות.

ודוק, גזר הדין בעניינו של המבקש ניתן במסגרת הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים, במסגרתו הוסכם כי הנאשם "יפצה" את המתלון **בסך 30,000 ₪, שהוא למעשה הסכום שהמבקש לקח ממנו בסחיטה ובאיומים!**

הנה כי כן, מלכתחילה לא נקבע פיצוי במהותו לטובת נפגע העבירה, כי אם השבת הכספים שלקח ממנו המבקש, אך גם זאת לא עשה המבקש וכיום, פונה המבקש למחיקת הפרשי הצמדה, ריבית ופיגורים, באשר לכסף שלקח לפני 23 שנים.

יתרה מכך, ב"כ הנאשם הדגיש בבקשתו לקבלת הסדר הטיעון כי "**בהצעת הנאשם לפצות את המתלון בסכום של 30,000 ₪ עושה הנאשם, כל שביכולתו על מנת להקטין נזקו של המתלון**" והדבר אף נלקח בחשבון בגזר הדין ובקבלת ההסדר, בו נכתב "**לצד הזכות עומדת גם, נכונותו של הנאשם לפצות את המתלון ולו ע"י השבת הכספים שקיבל מהמתלון**".

ישנה חשיבות לתשלום הפיצוי שנקבע במסגרת גזר הדין לטובת נפגעי עבירה בהתאם לסעיף 77 לחוק העונשין. לתשלום הפיצוי מספר תכליות וכי שקבע בית המשפט העליון בע"פ 6452/09 **קאסם עלי נ' מדינת ישראל :**

כבר נקבע כי הפיצוי שנפסק מכוח סעיף 77 לחוק העונשין אינו בבחינת עונש נוסף המוטל על הנאשם בגין ביצוע העבירה, אלא בבחינת פיצוי לנפגע העבירה... הפיצוי האמור הינו בעל רכיב אזרחי דומיננטי אך הוא מושפע מסביבתו הפלילית ומהנורמות המאפיינות אותה, ולפיכך הוא בעל מספר תכליות שונות, ביניהן: מתן סעד מידי לנפגע העבירה, מבלי שייאלץ להמתין לסיום ההליכים האזרחיים בעניינו ולעיתים אף יחסך ממנו, אם יסתפק בסכום הפיצוי, המפגש המחודש עם העברין שפגע בו במסגרת הליכים אזרחיים; הכרה חברתית בסבלו של הנפגע; העלאת מעמדו של קורבן העבירה בהליך הפלילי, כחלק מהמגמה לשלבו בהליך הפלילי ולהכיר בזכויותיו במסגרת הליך זה ואף יסוד של היטהרות לעברין עצמו, שחויבו בפיצוי לטובת הנפגע עשוי לתרום לשיקומו.."

תכליות אלה מתקיימות ביתר שאת כאשר המדובר בפיצוי מוסכם על ידי הצדדים, במסגרת הסדר טיעון, כאשר הסכום

המוסכם הוא למעשה השבת הכסף שלקח הנאשם מנפגע העבירה בסחיטה ובאיומים.

בנסיבות אלה, החשיבות שבתשלום הפיצוי ובקיום תכליות אלה מתגברות ובייחוד שכך, כאשר הן נלקחו בחשבון לטובת המבקש במסגרת גזר הדין.

בנסיבות אלה, בכל הכבוד להליך השיקום, לא רק שאין זה צודק שנפגע העבירה לא יפוצה ואפילו לא יקבל את מה שנלקח ממנו תוך ביצוע עבירות חמורות אלא גם יש מידה לא מבוטלת של עזות מצח לבקש שלא רק שתוספות הפיגור יבוטלו אלא גם סכום ה"קרן" - הסכום שנגזל לפני למעלה מ 23 שנים- יחולק לשיעורי תשלום, וכל זה לא רק **על חשבון נפגע העבירה** אלא גם בלי אפילו לציין כמשיב לבקשה.

בעניין בקשת המבקש לפריסת החוב לתשלום, באפשרותו להגיש בקשה למרכז לגביית קנסות, שהוא בעל הסמכות לכך על פי החוק.

בנסיבות אלה, אני דוחה את בקשתו של המבקש.

ניתנה היום, כ"ד שבט תשפ"ג, 15 פברואר 2023, בהעדר הצדדים.